

ner, et Laanebehov, som til Dels har haft meget paatrængende Karakter, idet det har været nødvendigt for Kommunerne at stifte Laan til Fuldførelse af offentlige Arbejder, bl. a. ogsaa for under den kritiske Arbejdsløshedssituation at skaffe økonomisk forsvarlige Arbejder til Kommunens Folk. I Efteraaret, vil det erindres, blev der givet Statsgaranti for et meget stort Laan, optaget af danske Kommuner med saadanne Arbejders Udførelse for Øje. Naar jeg som Statsminister gik med til denne Statsgaranti, var det i allerhøjeste Grad modstræbende, idet jeg ansaa det for et betænkeligt Skridt, men mente dog ikke at kunne undslaa mig, idet det var klart allerede den Gang, at Arbejdsløshedssituationen i Vinterens Løb vilde blive af overordentlig kritisk Natur, saa man derfor ikke kunde forsvere at lade Kommunerne staa uden Midler til at afhjælpe Arbejdsløsheden derved, at der blev sat nye Arbejder i Gang. Men det er jo en Forholdsregel, som vi ikke skulde tænke os at vende tilbage til. Havde Hypotekbankloven den Gang været organiseret saaledes, som det foreslaas ved nærværende Lovforslag, er der ingen som helst Tvivl om, at den Vej, man vilde være gaaet, havde været at søge dette Laan ordnet gennem Hypotekbanken, hvorved man havde undgaaet den direkte Statsgaranti. Og efter Udtalelser fra kyndige Bankmænd nærer jeg ingen Tvivl om, at et saadant Hypotekbanklaan kunde have været ordnet. Det vilde have været en stor Fordel for alle Parter, om det kunde være blevet Tilfældet. Ministeriet lægger megen Vægt paa at faa denne 4de Afdeling indrettet, idet det er meget sandsynligt, at der i de nærmest følgende Aar vil kunne blive Brug for den. Nu ser jeg vel, at de Udtalelser, der er fremkommet i de større kommunale Repræsentationer, for største Delen har en noget kølig Karakter. Men dette har ikke forandret min Anskuelse om Ønskeligheden af Oprettelsen af en saadan Afdeling. Jeg maa tilstaa, at jeg forstaaer ikke ganske, hvorledes Købstadforeningen kan udtale, at Købstadkommunerne ikke har haft Vanskelighed ved at stifte Laan, naar Faktum dog er, at de i Efteraaret kun kunde stifte et for dem nødvendigt og i høj Grad ønskeligt Laan ved saa ekstraordinær en Foranstaltning som Statsgaranti, en Foranstaltning, der paa ingen Maade kan ventes gentaget, naar ikke aldeles tvungende Kriseforhold foreligger, som Tilfældet var den Gang. Jeg maa altsaa mene, at denne 4de Afdelings Oprettelse er i høj Grad ønskelig,

og det glæder mig da ogsaa, at Landstinget enstemmigt har tiltraadt den.

Endvidere er der den Bestemmelse i Lovforslaget, at blandt de Kreditforeningsobligationer, til hvilke Hypotekbankdirektionen kan tage et særligt Hensyn ved Indkøbet af Obligationer, saaledes at der indkøbes flere Obligationer af disse Kreditforeninger, end et strengt Ligelighedsforhold vilde føre til, skal indføres dels Kommunekreditforeningen og dels den sønderjydske Kreditforening. Aarsagen til den Fortrinsstilling, man ønsker at give de 2 Kreditforeninger, er øjensynlig for Kommunekreditforeningens Vedkommende den at lette ogsaa denne Forenings Virksomhed for at skaffe Laan til Kommunerne, og for den sønderjydske Kreditforenings Vedkommende, fordi den spiller en saa betydelig Rolle for Ordningen af de sønderjydske Kreditforhold. Og Staten har allerede vist sin særlige Interesse for denne Kreditforening ved at anvende ca. 10 Mill. Kr. af Kassebeholdningen til Indkøb af dens Obligationer.

Endvidere er der foreslaaet væsentlige Ændringer med Hensyn til Hypotekbankens Personale. Hypotekbankens Tjenestemænd er ikke Statstjenestemænd i strengeste Forstand. De hører ikke under Statstjenestemandsløven, og de har været lønnede med faste Honorarer. I det Lovforslag, jeg oprindelig fremsatte, var ogsaa dette Honorarprincip bevaret. Landstingsudvalget ønskede imidlertid at høre Lønningsraadet's Udtalelse om Sagen, og Lønningsraadet udtalte sig for, at skønt disse Lønninger ikke afholdtes af Statskassen, men af Hypotekbanken, vilde det dog være heldigt, at disse Tjenestemænds Lønninger ordnedes efter lignende Princip, som de statslønnede Tjenestemænds Lønninger og Honorarer er ordnede efter, og derfor ønskede man at erstatte det faste Honorar paa 12 000 Kr. for den administrerende Direktør, saaledes som jeg havde foreslaaet, med en Lønning af 10 500 Kr. Lønningsraadet havde foreslaaet en noget lavere Løn, nemlig 9 600 Kr., men det var ikke det, Hovedvægten laa paa for Lønningsraadet. Det, man lagde Vægt paa, var at faa Forholdet ind i Tjenestemandsløvens almindelige System. Man foreslaar altsaa den administrerende Direktør lønnet med 10 500 Kr. aarlig med Tillæg efter Tjenestemandsløvens almindelige Bestemmelser, altsaa Stedstillæg, Konjunkturtillæg og Dyrctidstillæg, og endvidere, at han med Hensyn til Spørgsmaalet om Pensionsforholdet skal gaa ind under de